

Datum van inontvangstneming : 18/12/2014

Zaak C-511/14

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

14 november 2014

Verwijzende rechter:

Tribunale civile di Bologna / Italië

Datum van de verwijzingsbeslissing:

6 november 2014

Verzoekende partij:

Pebros Servizi srl

Verwerende partij:

Aston Martin Lagonda Limited

ITALIAANSE REPUBLIEK

TRIBUNALE DI BOLOGNA

CIVIELE KAMER

[OMISSIS]

verzoekt krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

[OMISSIS]

HET HOF VAN JUSTITIE

VAN DE EUROPESE ESE UNIE

om een prejudiciële beslissing over de hieronder geformuleerde vraag.

[Or.2]

PROCESVERLOOP

FEITEN

De uitspraak tegen ASTON MARTIN LAGONDA Ltd.

De onderneming naar Italiaans recht PEBROS SERVIZI srl heeft bij de onderhavige rechterlijke instantie, het Tribunale di Bologna, vorderingen ingesteld tegen verschillende partijen, onder meer de onderneming ASTON MARTIN LAGONDA Ltd.

De procedure vond plaats bij verstek / in afwezigheid van verwerende partij, de onderneming ASTON MARTIN LAGONDA Ltd. Deze onderneming is nochtans naar behoren opgeroepen en in staat gesteld om deel te nemen aan de procedure. Na afloop van de procedure is deze onderneming veroordeeld tot betaling aan PEBROS SERVIZI srl van 18 000 EUR, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de bekendmaking van het vonnis tot de volledige betaling van dat bedrag, alsook tot betaling aan verzoekster PEBROS SERVIZI srl van 835 EUR voor de kosten van de inleiding van het geding en van 9 500 EUR bedrijfskosten (bovenop de btw en andere volgens het nationale recht verschuldigde aanvullende kosten).

De betrokken beslissing is op 24 januari 2014 gepubliceerd onder nummer 185 van 2014.

Het verzoek om verstrekking van een Europese executoriale titel

Met een op 14 oktober 2014 ingediende vordering heeft verzoekster PEBROS SERVIZI srl de zaak opnieuw aanhangig gemaakt bij de onderhavige rechterlijke instantie. Zij heeft eraan herinnerd dat ASTON MARTIN LAGONDA Ltd bij beslissing nummer 185 van 2014 was veroordeeld tot betaling van 18 000 EUR, vermeerderd met de wettelijke rente. Aangezien geen beroep tegen deze uitspraak is ingesteld, heeft dat vonnis **[Or.3]** kracht van gewijsde verkregen [OMISSIS]. Verzoekster heeft het onderhavige Tribunale verzocht de betrokken beslissing te waarmerken als Europese executoriale titel in de zin van en voor de doeleinden van verordening (EG) nr. 805/2004 [van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen], zodat zij een tenuitvoerleggingsprocedure kon inleiden tegen de veroordeelde schuldenares, ASTON MARTIN LAGONDA Ltd. Het verzoekschrift in kwestie bevatte geen nadere aanwijzingen.

[OMISSIS]

[Or.4] [nationaalrechtelijke overwegingen]

[OMISSIS]

De vraag die aan het Hof van Justitie wordt voorgelegd

Juridische motivering

Opmerkingen vooraf betreffende het toepasselijke algemene rechtskader en de Italiaanse verstekvonnissen

Naar Italiaans recht is de verstekprocedure (il processo *in absentia*), die in het Italiaans als „procedimento in contumacia” wordt gedefinieerd, geregeld in hoofdstuk VI van titel I van boek II van de Codice di procedura civile (wetboek van burgerlijk procesrecht), met name in de artikelen 290 en volgende daarvan.

Het feit dat een partij niet is verschenen houdt volgens het traditionele Italiaanse procesrecht geen enkele bekentenis in. Daarover is de volledige rechtsleer het grotendeels eens en recentelijk heeft ook de Corte suprema di Cassazione (de hoogste Italiaanse rechterlijke instantie) zich in die zin uitgesproken [OMISSIS] *[overwegingen betreffende de nationale rechtspraak]*. Ook de Corte costituzionale heeft zich in die zin uitgesproken, in arrest nr. 340/2007.

De procedureregels betreffende het verstek beogen veeleer de rechten van een zich in die situatie bevindende partij te waarborgen en betreffen dan ook voorschriften die ervoor zorgen dat de volledige kennisgeving van de door de verzoekende partijen ingediende vorderingen is verzekerd (artikel 291 van de Codice di procedura civile: „Indien de verwerende partij niet aanwezig is en de rechterlijke instantie die kennis neemt van de zaak een onrechtmatigheid vaststelt [**Or.5**] die tot de nietigheid van de kennisgeving van de dagvaarding leidt, verleent hij de verwerende partij ambtshalve een bindende termijn voor een nieuwe dagvaarding”), en in elk geval dus de rechten van verweerders die verstek laten gaan.

Verstek staat naar Italiaans recht dus geenszins gelijk met de aanvaarding van de vordering. Dit rechtsbeginsel is onbetwist. Dienaangaande hoeft slechts te worden verwezen naar het voormelde arrest van de Corte costituzionale (nr. 340 van 2007), waarvan een van de meest significante overwegingen luidt als volgt: „Vastgesteld moet worden dat het bestreden voorschrift, waarin is bepaald dat indien de verweerder zijn verweer niet schriftelijk indient of dit buiten de gestelde termijn doet, hij wordt geacht de door verzoeker aangevoerde feiten niet te betwisten, een regel van procedureel verzuim oplevert die indruist tegen het klassieke Italiaanse procesrecht waarin de niet-verschijning in rechte of de laattijdige indiening van verweer nooit als een impliciete erkenning is aangemerkt”.

De door PEBROS SERVIZI srl gevraagde maatregel

PEBROS SERVIZI srl verzoekt de onderhavige rechterlijke instantie de ivoornoemde regeling toe te passen, te weten de regeling die is vastgesteld in verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europese parlement en de Raad van

21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen (PB L 143, blz. 15).

[Or.6]

De prejudiciële vraag: voorafgaande opmerkingen

Deze verordening, die rechtstreekse werking heeft, voert een regeling in houdende rechtstreekse tenuitvoerlegging van niet-betwiste schuldvorderingen.

Voor de toepassing van deze verordening is dus niet noodzakelijkerwijs een rechterlijke uitspraak vereist. Zo kan ook een overeenkomst onbetwist zijn. Dienaangaande hoeft slechts te worden verwezen naar punt 7 van de considerans van die verordening waarin wordt gepreciseerd dat met deze verordening niet alleen voor gerechtelijke beslissingen maar ook voor openbare akten een executoriale titel moet kunnen worden afgegeven.

De geldigheid van de betrokken beslissing staat dan ook niet ter discussie. Over het feit dat het vonnis van het onderhavige Tribunale volkomen geldig en werkzaam is, bestaat niet de minste twijfel. Bovendien staat tevens vast dat deze uitspraak op basis van de door de verschillende rechtsordes daartoe geboden mogelijkheden ten uitvoer kan worden gelegd, ook in het buitenland, bijvoorbeeld via de regeling van de onderlinge erkenning van Europese beslissingen. Het vonnis is in de Europese rechtsruimte dus uitvoerbaar *als rechterlijke beslissing*. Artikel 27 van verordening nr. 805/2004 bepaalt uitdrukkelijk dat deze verordening de mogelijkheid onverlet laat om een beslissing te laten erkennen en ten uitvoer te laten leggen overeenkomstig verordening (EG) nr. 44/2001.

In casu wordt echter niet het *vonnis als zodanig* aangevoerd, maar wel het feit dat het om een *niet-betwiste schuldvordering* gaat. Volgens PEBROS SERVIZI srl dient dit vonnis louter als de formele bevestiging van deze niet-betwiste schuldvordering te worden beschouwd. Daardoor rijst de vraag of het betrokken vonnis als een geschikte drager van de niet-betwiste schuldvordering kan worden aangemerkt, zoals PEBROS SERVIZI srl stelt.

[Or.7]

De vereisten die deze verordening in dit verband stelt, lijken in casu te zijn vervuld, behoudens dan de vraag of is voldaan aan de voorwaarde van de *niet-betwisting*, zodat daarover een verzoek om een prejudiciële beslissing aan het Hof moet worden voorgelegd. Zo bestaat er geen twijfel over het feit dat de procedure op tegenspraak rechtmatig is ingeleid overeenkomstig artikel 13 van de verordening, dat de betrokken beslissing (vonnis nr. 185 van 2014) uitvoerbaar is in Italië, enzovoort. De aandacht van het Hof dient evenwel te worden gevestigd op de volgende kwestie: kan het verstekvonnis (*in absentia*) worden aangemerkt als een niet-betwiste schuldvordering, inzonderheid wat het specifieke aspect van „niet-betwisting” daarvan betreft?

De verschillende mogelijke wijzen van uitlegging en de voorgestelde uitlegging

Onder verwijzing naar de Aanbevelingen van het Hof aan de nationale rechterlijke instanties over het aanhangig maken van prejudiciële procedures (2012/C 338/01, PB van 6 november 2012, punt 24), vermeldt de onderhavige rechterlijke instantie twee wijzen waarop de prejudiciële vragen haars inziens kunnen worden beantwoord, alsook de wijze die volgens haar de voorkeur verdient.

EERSTE UITLEGGING: met betrekking tot het vonnis dient de definitie van het begrip „niet-betwisting” *te worden overgelaten aan het nationale recht. Bijgevolg stelt het nationale recht vast of de verstekprocedure als een „niet-betwisting” (door de partij die afwezig is gebleven) kan worden beschouwd.* Volgens deze eerste uitlegging is het dus op basis van het nationale recht dat moet worden beoordeeld of die procedure volgens de nationale voorschriften een „niet-betwisting” inhoudt. Voor deze uitlegging pleit de omstandigheid dat in artikel 3, lid 1, sub b en c, het volgende is bepaald:

„Een schuldvordering wordt als niet-betwist beschouwd indien:

[...]

b) de schuldenaar zich niet, *overeenkomstig de toepasselijke vormvoorschriften volgens het recht van de lidstaat van oorsprong*, in de loop van de gerechtelijke procedure tegen de schuldvordering heeft verweerd; of

c) de schuldenaar tijdens de terechtzitting over de schuldvordering niet is verschenen of was vertegenwoordigd, nadat hij die schuldvordering in de loop van de procedure aanvankelijk had betwist, op voorwaarde dat deze handelwijze *volgens het recht van de lidstaat van oorsprong* gelijkstaat met een stilzwijgende erkenning van de schuldvordering of van de door de schuldeiser beweerde feiten;

[...]”

[Or.8]

Dit betreft dus kennelijk een verwijzing naar de nationale wetgevingsregeling en een terugtreden van het Europese recht. Indien de verordening aldus wordt uitgelegd, te weten als verwijzing naar de nationale rechtsvoorschriften, is het duidelijk dat de Italiaanse nationale regeling het verstek/de niet-verschijning niet gelijkstelt met het niet-betwisten van de ingediende vordering. Bijgevolg zou de vordering van PEBROS SERVIZI srl moeten worden afgewezen.

TWEEDE UITLEGGING: het begrip „niet-betwist”, in de zin van verordening nr. 805/2004, is *autonoom*. Er is dus geen sprake van een verwijzing naar nationale organen en tradities. Bijgevolg kan het niet-deelnemen aan de rechtsprocedure – op grond van het recht van de Unie – wel degelijk als een „niet-betwisting” worden aangemerkt. Tot deze uitlegging zou kunnen worden besloten

indien bij de uitlegging punt 5 van de considerans van deze verordening in de beschouwing wordt betrokken en door – ook nu weer bij wege van uitlegging – minder gewicht te verlenen aan de verwijzing naar de criteria van de nationale rechterlijke procedures in artikel 3, lid 1, sub b en c.

VOORGESTELDE UITLEGGING: het is duidelijk hoe verschillend de uitkomst van de vordering van PEBROS SERVIZI srl zou zijn. Indien de eerste uitlegging wordt gehanteerd, zou deze vordering moeten worden afgewezen, aangezien het verstek dan immers aan de hand van de nationale rechtsbeginselen moet worden beoordeeld. Bij de tweede uitlegging zou die vordering moeten worden toegewezen.

Ook al moet het Europese recht zo ruim mogelijk worden toegepast, dient volgens ons in de onderhavige zaak **de voorkeur te worden gegeven aan de eerste uitlegging**. De bewoordingen van de verordening verlenen **[Or.9]** het nationale recht immers autonomie inzake de vaststelling of het geven van verstek op zich reeds als niet-betwisting geldt.

Voorlegging van het verzoek. Procedure

[OMISSIS]. [overwegingen betreffende het besluit om geen behandeling van het verzoek volgen de versnelde procedure te vragen]

De prejudiciële verwijzing zal worden verricht nadat enkel verzoekster daarvan op de hoogte is gebracht. Voor de verstrekking van een Europese executoriale titel is immers geen procedure op tegenspraak vereist (in tegenstelling tot het vonnis).

Gelet op het voorgaande verzoekt

HET TRIBUNALE DI BOLOGNA

om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

[Or.10]

„In geval van een verstekvonnis (niet-verschijning ter terechtzitting) waarbij de afwezige verweerder is veroordeeld zonder dat hij evenwel als partij die niet aan de procedure heeft deelgenomen op welke wijze dan ook de vordering uitdrukkelijk erkent, staat het dan aan het nationale recht om te bepalen of deze procedurele houding al dan niet geldt als niet-betwisting in de zin van verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen, zoals deze verordening is bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie van 30 april 2004, en mag het nationale recht in dat geval eventueel bepalen dat er dan geen sprake is van een niet-betwiste schuldvordering?

Of impliceert een verstekvonnis reeds naar zijn aard alleen dat er volgens het recht van de Europese Unie sprake is van een niet-betwiste schuldvordering, zodat – ongeacht de wijze waarop de nationale rechter die vraag beoordeelt – verordening nr. 805/2004 van toepassing is?”

[OMISSIS]

[Instructies aan de griffie] [OMISSIS]